

Maatregelen van de ERK met het oog op de COVID-19-pandemie

De Europese Rekenkamer (ERK) heeft het nodige ondernomen om tijdens de COVID-19-pandemie de overheidsfinanciën in de EU op doeltreffende wijze te kunnen blijven controleren en controleverslagen, adviezen en evaluaties tijdig uit te brengen, voor zover dit in deze moeilijke tijden mogelijk is. Tegelijkertijd gaat onze dank uit naar alle mensen die zich inzetten om levens te redden en de pandemie te bestrijden in Luxemburg, elders in de EU en overal ter wereld. We blijven ons ook inzetten om het beleid van de Luxemburgse overheid voor de bescherming van de volksgezondheid te ondersteunen. Wij beperken de effecten van de huidige gezondheidscrisis op ons personeel en hebben voorzorgsmaatregelen genomen om het risico voor hen en hun familie zoveel mogelijk te beperken.

Persbericht

Luxemburg, 28 april 2020

Kosteneffectiviteit is niet leidend bij EU-uitgaven aan energie-efficiëntie van gebouwen, aldus controleurs

Volgens een nieuw verslag van de Europese Rekenkamer is kosteneffectiviteit geen bepalende factor bij de toewijzing van overheidsmiddelen aan maatregelen voor energie-efficiëntie van woningen. Hoewel de richtsnoeren van de Europese Commissie verbeterd zijn, zijn de door de EU gefinancierde projecten nog steeds niet gericht op het realiseren van de grootst mogelijke energiebesparingen per geïnvesteerde euro. Volgens de controleurs is de totale bijdrage van EU-financiering aan de streefcijfers voor energie-efficiëntie van de EU niet duidelijk.

Gelet op de uitdaging om de klimaatverandering te beperken kwamen de EU-staats- en regeringsleiders overeen om het geraamde energieverbruik van de EU-lidstaten tegen 2020 met 20 % en tegen 2030 met 32,5 % te verminderen. Gebouwen vormen de grootste energieverbruikers en bieden de meeste mogelijkheden om energie te besparen. Zij spelen dus een sleutelrol bij het behalen van de EU-streefcijfers voor energiebesparing. Voor de periode 2014-2020 heeft de EU ongeveer 14 miljard EUR toegewezen ter verbetering van de energie-efficiëntie van gebouwen; 4,6 miljard EUR hiervan is bestemd voor woningen. Daarnaast hebben de lidstaten in hun begrotingen 5,4 miljard EUR opgenomen voor nationale cofinanciering voor verbeteringen in alle soorten gebouwen, waarvan circa 2 miljard EUR voor woningen.

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer. Het volledige verslag is beschikbaar op www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

“Het is van essentieel belang dat de energie-efficiëntie van gebouwen verbetert, wil de EU haar verbintenis om het energieverbruik terug te dringen kunnen nakomen”, aldus João Figueiredo, het lid van de Europese Rekenkamer dat verantwoordelijk is voor het verslag. “Dit betekent dat EU-geld in de eerste plaats moet worden uitgegeven aan projecten waarmee energiebesparingen en andere voordelen op kosteneffectieve wijze worden gerealiseerd.”

De controleurs bekritiseren de nationale autoriteiten in de lidstaten omdat deze EU-middelen niet richten op de projecten waarvan het het meest waarschijnlijk is dat ze energiebesparingen zullen opleveren. Zij beoordelen niet altijd het aanvankelijke energieverbruik, de mogelijke energiebesparingen en de investeringsbehoeften wanneer zij door de EU gefinancierde programma's opzetten. Bovendien laten nationale autoriteiten na om grondige renovaties te stimuleren door, bijvoorbeeld, hieraan hogere steunpercentages toe te kennen. De controleurs merken op dat de meeste daarentegen subsidies van 100 % bieden ongeacht de verwachte energiebesparingen. Als gevolg hiervan werd EU-financiering bij bepaalde projecten gebruikt voor eenvoudige verbeteringen (zoals de installatie van LED-verlichting) die mogelijk ook zonder EU-steun zouden zijn doorgevoerd.

Nationale autoriteiten vereisen vaak energieaudits en prestatiecertificaten om investeringen te beoordelen. De controleurs wijzen er echter op dat ze deze niet gebruiken voor de projectselectie. In de meeste gevallen wijzen ze subsidies toe aan projecten volgens het beginsel “wie het eerst komt, het eerst maalt”, zonder de relatieve kosten en baten te vergelijken. Hierdoor neemt het risico toe dat voor projecten te veel financiering wordt ontvangen in verhouding tot de energiebesparingen die ermee kunnen worden gerealiseerd, met name wanneer er geen maximum geldt voor de kosten per eenheid bespaarde energie. De controleurs concluderen dat het daarnaast niet mogelijk is te weten te komen hoeveel energie zal worden bespaard door in totaal 6,6 miljard EUR aan overheidsmiddelen voor de periode 2014-2020 te investeren in woningen, aangezien de kosteneffectiviteit van de investeringen niet wordt gemeten.

Voor de volgende generatie programma's doen de controleurs een aantal aanbevelingen om de kosteneffectiviteit van de EU-uitgaven op dit gebied te verbeteren. Deze betreffen:

- het plannen en richten van investeringen;
- de projectselectieprocedures;
- het monitoren van de voortgang in de richting van de EU-streefcijfers voor energie-efficiëntie.

Noot voor de redactie

De controleurs onderzochten door de EU gefinancierde programma's in vijf lidstaten (Bulgarije, Ierland, Italië, Litouwen en Tsjechië), die samen 2,9 miljard EUR toegewezen aan projecten ter verbetering van de energie-efficiëntie van gebouwen. Typische voorbeelden van door de EU gefinancierde projecten zijn isolatie van gebouwen, energie-efficiënte ramen, warmteregelingssystemen en verbeteringen van verwarmingssystemen.

Speciaal verslag nr. 11/2020 “Energie-efficiëntie in gebouwen: nog steeds meer aandacht voor kosteneffectiviteit nodig” is in 23 EU-talen beschikbaar op de website van de ERK (eca.europa.eu). Deze controle betreft een follow-up van een eerder speciaal verslag over de [kosteneffectiviteit van investeringen in energie-efficiëntie in het kader van het cohesiebeleid](#), dat werd uitgebracht in 2012.

In januari van dit jaar publiceerde de ERK een speciaal verslag over [EU-maatregelen op het gebied van ecologisch ontwerp en energie-etikettering](#).

De ERK presenteert haar speciale verslagen aan het Europees Parlement en de Raad van de EU, alsmede aan andere geïnteresseerde partijen zoals nationale parlementen, belanghebbenden uit het bedrijfsleven en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld. De overgrote meerderheid van de aanbevelingen die we doen in onze verslagen wordt in de praktijk omgezet.

Perscontact voor dit verslag

Vincent Bourgeais — E: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47502 / M: +352 691 551 502